

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Podsekretarz Stanu
Anita Sowińska

DGO-OP.050.19.2025.JM
3827798.15249815.12341620
Warszawa, 16-06-2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z zapytaniem Posła Michała Połuboczka z dnia 30 maja 2025 r. w sprawie stanu prac nad ustawą dotyczącą rozszerzonej odpowiedzialności producenta (ROP) oraz przyszłości organizacji odzysku, znak: K10ZAP2497, poniżej przedstawiam stosowne wyjaśnienia.

1. Aktualnego etapu legislacyjnego projektu ustawy o ROP oraz przewidywanych terminów jej przyjęcia i wejścia w życie.

Projekt ustawy o opakowaniach i odpadach opakowaniowych otrzymał wpis do wykazu prac legislacyjnych i programowych Rady Ministrów (nr w wykazie UC100). Aktualnie trwają prace wewnętrzne nad przygotowaniem projektu, który następnie zostanie przekazany do konsultacji publicznych, uzgodnień międzyresortowych i opiniowania. MKiŚ planuje przyjęcie ustawy w tym roku oraz jej wejście w życie od dnia 1 stycznia 2026 r.

2. Planowanego modelu funkcjonowania systemu ROP, w szczególności roli Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej jako operatora systemu oraz sposobu ustalania i poboru opłat od producentów.

W nowym modelu ROP dla opakowań zakłada się zachowanie funkcjonującego systemu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz obowiązków gmin w tym zakresie (m.in. odpowiedzialność za organizację systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, organizacja zamówień na odbiór i zagospodarowanie odpadów, współpraca z przedsiębiorstwami gospodarującymi odpadami). NFOŚiGW będzie przekazywać środki pochodzące z opłaty opakowaniowej do gmin, podmiotów odbierających odpady komunalne z nieruchomości niezamieszkałych, podmiotów zbierających inne niż komunalne odpady opakowaniowe, podmiotów przetwarzających odpady opakowaniowe (sortownie, MBP) oraz recyklerów. Dodatkowo po pełnym wdrożeniu nowego modelu ROP planuje się przekazywanie środków pochodzących z opłaty opakowaniowej również na inwestycje w infrastrukturę do recyklingu.

3. Wpływu projektowanych przepisów na dotychczasowe funkcjonowanie organizacji odzysku odpadów opakowaniowych, w tym:

- a. Czy przewiduje się likwidację obecnych organizacji odzysku?
- b. Czy planowane są odszkodowania dla podmiotów, które mogą zostać wyeliminowane z rynku?
- c. Jakie będą konsekwencje dla przedsiębiorców korzystających z usług tych organizacji?

W nowym modelu ROP dla opakowań przewiduje się dwuletni okres przejściowy, w którym organizacje odzysku opakowań będą mogły funkcjonować na zasadach zbliżonych do obecnych. Projekt ustawy nie przewiduje odszkodowań.

Natomiast przedsiębiorcy spełniający definicję producenta będą mieli obowiązki wynikające z ustawy o opakowaniach i odpadach opakowaniowych, które będą polegały na ponoszeniu realnych kosztów zagospodarowania odpadów powstałych z opakowań, w których udostępnił na rynku swoje produkty. Jednocześnie umożliwiona będzie indywidualna realizacja celów określonych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2025/40 z dnia 19 grudnia 2024 r. w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych, zmiany rozporządzenia (UE) 2019/1020 i dyrektywy (UE) 2019/904 oraz uchylecia dyrektywy 94/62/WE, zwanym dalej: „PPWR”.

4. Analizy dotyczącej potencjalnego wzrostu kosztów dla przedsiębiorców i konsumentów w wyniku wprowadzenia nowego systemu ROP, w kontekście obaw wyrażanych przez przedstawicieli sektora MŚP oraz organizacji odzysku, którzy wskazują na możliwość wzrostu opłat nawet o 300%.

Dotychczasowe rozwiązania w zakresie ROP dla opakowań nie sprawdziły się i konieczne jest podjęcie działań systemowych zapewniających stabilne finansowanie gospodarki odpadami w gminach oraz sprawiedliwy podział kosztów systemu ROP, zgodnie z zasadą „zanieczyszczający płaci”. Obecny system prawny nie motywuje wprowadzających produkty w opakowaniach (producentów) do ekoprojektowania, natomiast gminy mają poważne trudności z realizacją celów recyklingu. W rezultacie mieszkańcy naszego kraju są obecnie nadmiernie obciążani opłatami za opakowania, gdyż ponoszą koszty dotyczące opakowań przy zakupie produktów, a następnie wnoszą opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi do gmin oraz dodatkowo, w niektórych przypadkach ponoszą dodatkowe koszty związane z karami nakładanymi na gminy za niezrealizowane cele recyklingu.

Realna zmiana wysokości opłat producentów z tytułu wypełniania ich obowiązków z zakresu ROP będzie zależna od rzeczywistych kosztów gospodarowania odpadami opakowaniowymi. Należy zauważyć, że zgodnie z art. 8a dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów, zwanej dalej „dyrektywą 2008/98/WE”, wysokość wkładów finansowych płaconych przez producentów produktów w opakowaniach na rzecz realizacji ROP powinna pokrywać koszty selektywnego zbierania odpadów opakowaniowych, a następnie ich transportu i przetwarzania, w tym przetwarzania niezbędnego do osiągnięcia unijnych celów w zakresie gospodarowania odpadami, oraz koszty niezbędne do realizacji innych celów i zadań, koszty informowania posiadaczy odpadów oraz koszty gromadzenia danych i sprawozdawczości.

W obecnym modelu ROP przedsiębiorcy wprowadzający produkty w opakowaniach ponoszą jedynie część ww. kosztów, natomiast wprowadzenie nowych unijnych regulacji dotyczących opakowań i odpadów opakowaniowych – rozporządzenia PPWR, wymaga dostosowania krajowych przepisów dot. ROP dla opakowań.

5. Zgodności proponowanego modelu ROP z dyrektywami Unii Europejskiej, w szczególności z dyrektywą 2008/98/WE oraz jej nowelizacją 2018/851, oraz stanowiska Komisji Europejskiej wobec planowanych rozwiązań.

Nowy model ROP został zweryfikowany pod względem zgodności zarówno z przepisami PPWR, jak i art. 8 i 8a dyrektywy 2008/98/WE. Komisja Europejska na tym etapie nie wydaje stanowiska w zakresie planowanych rozwiązań, niemniej MKiŚ prowadzi roboczy dialog z organami Komisji w tej sprawie.

6. Możliwości uwzględnienia w projektowanych przepisach mechanizmów zapewniających konkurencyjność i efektywność systemu gospodarowania odpadami, z uwzględnieniem doświadczeń krajów UE, gdzie funkcjonują modele oparte na współpracy sektora publicznego i prywatnego.

Konkurencyjność i efektywność systemu gospodarowania odpadami opakowaniowymi zostanie zachowana w nowym modelu ROP. Na równych zasadach sektor publiczny będzie oferował zadania podmiotom zarówno publicznym jak i prywatnym w zakresie gospodarowania odpadami opakowaniowymi (zbieranie, sortowanie, przetwarzanie).

7. Czy planowane są konsultacje społeczne i branżowe w celu wypracowania optymalnego modelu systemu ROP, uwzględniającego interesy wszystkich zainteresowanych stron.

Projekt ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (UC100) zostanie poddany konsultacjom publicznym ze wszystkimi zainteresowanymi stronami, a także uzgodnieniom międzyresortowym i opiniowaniu.

Z wyrazami szacunku

Anita Sowińska
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych w KPRM